

Déli Hírlap

Előfizetési és hirdetésügyi irodák: Temesvár, Pița Sf. Gheorghe (Telefon: 1-11) 4. Telefonkönyv: Reggel 6 óra és délután 5 óra között 10 vagy 2-4. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 3 lei, Magyarországon 20 fillér, Amerikában 20 cent, Japánban 100 fillér, Csehszlovákiában 1 Kč. Hirdetések átlagosan szerkesztésig.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**
FELVÁSÁR SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken havihoz képest havonta 60 lei, negyedévre 120 lei, félre 200 lei, egész évre 400 lei. — KEMÉNYEN havonta 90 lei, negyedévre 180 lei, félre 300 lei, egész évre 600 lei, postai kifizetésekkel együtt. Állami kifizetések és nyugdíjak 20% kedvezményt élveznek.

1928 / HÉTFŐ / SZEPTEMBER 24

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 223 SZÁM

MAJD TAVASZRA. Bukarestből jelentik: A Dimineața azt a hírt közli újságjából, hogy a francia bankesoport megbízottjai felkeresték tegnap Antonescu Vikort, akivel közölték, hogy a bankesoport a Romániának nyújtandó kölcsön ügyét tavaszra kívánja felhalasztani. Addig Romániának csak kölcsönt akarnak nyújtani.

BUKAREST-PÁRIS! Bukarestből jelentik: A posta vezérigazgatósága tárgyalásokat folytat Jugoszláviával, hogy Bukarest és Páris között a telefontársaságok közötti kapcsolat lehetővé tegye. Az összeköttetés Temesváron és Belgrádon keresztül létesülne.

A VIZUM ELLEN. Budapestről jelentik: Ma veszi kezdetét Budapesten a nemzetközi idegenforgalmi kongresszus. A kongresszus tárgysorozatának legfőbb pontja lesz a kényszer-vízumok eltörlése és azt kívánják, hogy éppen úgy mint a háború előtt, egyik országból a másikba vízum nélkül lehessen utazni. Az európai szállításajánlások kiküldöttei hangsúlyozzák, hogy a vízumok eltörlése egyben emelné az idegenforgalmat.

LEMONDOTT A JUGOSZLÁV KORMÁNYELNÖK. Belgrádból jelentik: A legújabb hírek szerint Konosec miniszterelnök, aki a véres parlamenti események után vállalta a kormányzást, lemondott. Hír szerint a lemondást a király elfogadta. A lemondás oka állítólag az, hogy a horvátok Zágrábban kimondták a szerbek ellen a bojkottot.

KOCKACUKORRAL MEGDOBÁLT MINISZTEREK. Prágából jelentik: A képviselőház tegnap döntött a szociális biztosításról szóló novella fölött. Az ellenzék hatszáz módosítási javaslatot nyújtott be, azonban ezt mind elvetették és a többség megszavazta a szociális biztosítást. A képviselőház ülése éjjel két órakor ért véget. A kommunisták és szocialisták a javaslat ellen példátlan obstrukciót rendeztek. A viharok egymást követik. A minisztereket állandóan kockacukorral dobálták. A kockacukorból világhírűen bőségesen kijutott a képviselőház elnökségének is.

A szubprefektus lakása ügyében a járásbíró tegnap tárgyalta a kilakoltatási pert

Temesvár, szeptember 23.

Megírtuk, hogy Temesváron a szubprefektus lakása ügyében a járásbíró tegnap tárgyalta a kilakoltatási pert. Megírtuk, hogy Temesváron a szubprefektus lakása ügyében a járásbíró tegnap tárgyalta a kilakoltatási pert. Megírtuk, hogy Temesváron a szubprefektus lakása ügyében a járásbíró tegnap tárgyalta a kilakoltatási pert.

már Nicolaevici dr. mint ügygondnok jelent meg. A tárgyaláson Nicolaevici dr. bejelentette, hogy a volt szubprefektus Brádon tartózkodik, megadta a pontos címét és a perrendtartásra való hivatkozással kérte, hogy Bejan közvetlenül idézzék meg, őt pedig mentesítsék az ügygondnoki tisztség alól. Agraru járásbíró ennek a kérelemnek nem adott helyt és kötelezte Nicolaevici dr. továbbra is az ügygondnoki tisztség betöltésére. Az indoklás az volt, hogy az ügygondnoknak, ha ismerete a volt szubprefektus címét, gondoskodni kellett volna arról, hogy a

tárgyaláson megjelenjen. A tárgyalás további során Nicolaevici Pál dr. különböző alkali hibák miatt kérte a kereset elutasítását, mert megállapítást nyert, hogy a kilakoltatási kereset másodpéldányához, amelyet Bejan helyett Nicolaevicinek juttatott el a megye képviselője, nem csatolták be azokat a mellékleteket másolatban, amelyek az első példánynál megvannak. Ennek az érvelésnek a járásbíró helyt adott és kötelezte a felperesi ügyvédet, hogy a hiányt pótolja. A tárgyalást október ötödikére halasztották el.

A szemfüles riporter Amerikában ügyesebbnek bizonyult az európai diplomáciánál

London, szeptember 22.

Az utóbbi hetekben a világsajtó sokat írt az angol-francia flottaegyezményről, azonban ennek a szövegét egyik lap sem tudta megszerezni. Az érdeklődő diplomaták hét lakat alatt őrizték a szöveget és nyilatkozataikban még sejtetni sem engedték, hogy mit tartalmaz az egyezmény. Hiába közöltek egyes lapok kombinált szövegeket amelyekben képtelenül képtelenebb feltételek voltak, sem az angol, sem pedig a francia diplomácia nem tartotta érdemesnek a cáfolatot. Annál nagyobb feltűnést keltett most, hogy az amerikai újságok szóról-szóra pontosan leközlik a flottaegyezmény teljes szövegét. Newyorkban, Londonban és Párisban egyformán óriási izgalmat keltett ez a körülmény és nem lehetett letagadni, hogy az amerikai lapok tényleg az igazi szöveget adták közre. Megindult a vizsgálat, hogy az újságok hogyan tudták a titkolt szöveget megszerezni és kiderült, hogy azt egy amerikai sajtóügynökség emberei másolták le

Briand francia külügyminiszternek a washingtoni francia követséghez küldött leveléből. Angol diplomáciai körök szerint az amerikai újságírók ismét bebizonyították, hogy sokkal ügyesebbek az egész európai diplomáciánál. A flottaegyezmény szövegének megjelentéséről közlése a francia sajtót is élénken foglalkoztatja. A francia lapok, különösen azok, amelyek közel állanak a kormányhoz, a megdöbbenés hangján írnak az esetről. A kormány felhivatalosa nagy cikket közöl a leleplezésről, amelynek azt a címet adja: Diplomáciai bűnügyi regény. A felhivatalos nem tudja elképzelni, hogy az amerikai sajtó hogyan kerülhetett a flottaegyezmény szövegének birtokába és megjegyzi, véleménye szerint a vizsgálat során könnyen kiderülhet, hogy a külügyminiszteriumban aktalopás történt. A Matin annak a véleményének ad kifejezést, hogy az amerikai sajtóügynökség eddig még ki nem derített módon Briandnak a washingtoni, római és tokiói francia követségekhez intézett

körlevelét szerezte meg. Ebben a körlevélben a francia külügyminiszter tájékoztatja a nagyköveteket a flottaegyezményről és egyben közli annak hiteles szövegét is. A Matin annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a szöveg megszerzése feltétlenül csak az amerikai újságírók tudására volt köszönhető. Az egésznek pedig az a célja — fejezi be cikket a Matin — hogy az amerikai közvéleményt Franciaország és Anglia ellen ingerelje.

Akárhogy is szerezte meg különben az amerikai újságíró a flottaegyezmény szövegét, annyi bizonyos, hogy páratlan ügyességű bravurt csinált. Az angol és francia sajtó felháborodása nem is annyira a tény miatt nagy, hanem azért, mert nyilvánosságra került a flottaegyezmény, amelyet olyan féltve titkoltak. Ebben olyan pontok is vannak, amelyek még tengeri hatalmakkal felháborodhatnak és éppen azért, mert a szöveg idő előtt nyilvánosságra került, nincsen kizárva, hogy az egyezményből nem lesz semmi

**Szerencsésje
lesz!**

bevásárlásával annak, aki őszi és téli ruhaszükségletét **Kincs Artur** ruhatelepén szerzi be
Temesvár - Gyár. Andrassy-ut
Telefon: 18-53

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, valódi angol Ul-Freuchcoat, bőrkabátok, kolai egyenruhák, v a l a s z t é k

Minőség és ár tekintetében versenyen kívül.

Robognak a mozdonyok jövő nyártól kezdve az elhanyagolt bányási vidéken, ahol tizenegy község kapcsolódik bele a forgalomba

Otelek, szept. 22.

Otelek, ez a szintizista magyar község, a békeszerződés következtében határszéli helység lett. Ótelek magán román területen van, de egészen közel ide már a jugoszlávok parancsolnak. Szorgalmas ősök serény unokái lakják ezt a falut. Munkálkodnak hajnaltól estig. A jólét, amely fáradozásuk megérdemelt gyümölcse, meg is látszik a község külsején. Házaik szépek, esinosak, tiszták, cseréppel fődöttek. Az idei termés különösen bőséges és áldott volt és hálájukat az Istennek, aki ezt a termést adta, úgy fejezték ki, hogy a templomukat teljesen renoválták. Félmillió leibe került ez, de szívesen adták. Nagyon vallásos nép az óteleki magyarság.

Amióta egyházi tekintetben nem filiája többé Magyarszentmártonnak, hanem önálló plébánia lett, igen sok áldozatot hozott.

A plébános részére tágas, nagy házat vásárolt, azt igazi urilakássá változtatta. Szereti a papját, Farkas János plébánost. Rajong érte, és ez a becsülést meg is érdemli, mert minden tette, gondolata a hívőé. Már csak egy vágyuk, egy kívánságuk van az ótelekieknek, hogy olyan tanítót nevezzenek ki az állami iskolához, aki a kántori teendőket is el tudja látni.

Óteleknek a külső világgal az összekötő kapesa a Bega vízi útja. Ezen szállítják termékeiket Temesvárra és innen tovább máshová. Ez a szállítási út azonban csak korlátolt irányú és nehézkes annyiban, hogy Temesvárról a továbbmenő árut vasutra kell átrakni. Azután meg a téli fagy beállta után a Bega jégpáncél borítja és a közlekedés teljesen megakad.

A kocsint, amely Ótelekre visz, esős időben nyáron sem igen használható, télen meg éppenséggel járhatatlan.

Az autóbusz, amely száraz nyári időben erre jár, esőben pihen, télen át pedig a fészkerben porosodik. Ha ezekre a fölázott utakra szekér merészkezik, tengelyig is belesüllyed a ragadós, fekete agyagba. Van úgy hogy a község telente két-három hónapra is teljesen el van zárva a külvilágtól.

Volt Óteleknek valamikor vasútja is, mert a község a régi Temesvár-módsi vasútvonal mentén fekszik. Állomási épülete és néhány órháza elhagyatottan buslakodik.

Tíz éve nem járt már ezen a vonalon mozdony, mert a határt úgy szabták meg, hogy a vasútvonal kanyargós vonalakban át-átszalad egyik országból a másikba.

De azért mégsem kellene ennek a vasútvonalnak paragon hevernie. Bele lehetne kapcsolni a vasúti forgalomba akként, hogy Zombolyán torkolna be a Temesvár és Arad felé ha-

ladó vonalakba. Csak meg kellene építeni az összekötő kapesát Zombolya és Kécsa között. Ez mindössze hat kilométer. Ez a hat kilométer pedig belekapcsolna a vasúti forgalomba tizenegy olyan községet, amely a régi módsi vonal mentén fekszik, van állomása és vasúti pályája, de még sincsen vasútja. Hogy a vasúti forgalom gazdasági szempontból a tizenegy község számára mit jelent, azt hirtelen nem is lehet megmondani.

A mezőgazdaság és állattenyésztés ezen a vidéken óriási lendületet venne.

Talán-talán megvalósul a régi vágy, hogy a vasútvonal ismét megnyíljon. Cristea Szilviusz temesvári vasutigazgató ismételt bejárta az érdekelt községeket és tárgyal velük.

Mindegyik hajlandó hozzájárulni az új Zombolya-kécsai hat kilométeres vonal építéséhez, mint a régi vonal tatarozásához. Ótelek lakossága erre a célra hatszáz ezer leit ajánlott föl a szomszédos Jánosfőldé pedig, amely a vonalnak végállomása lesz, egy milliót.

A tárgyalások a legbiztatóbb mederben folynak és már annyira jutottak, hogy a tavasszal megkezdik az új vonal építését

és a jövő nyáron Ótelek község mellett ismét elrobognak majd a mozdonyok, amelyek a vidék termékeivel megrakott vonatokat huznak maguk után. És akkor megszűnik az a baj, hogy Ótelek esős időben és télen el legyen zárva a világtól.

Kubán Endre.

Szénába rejtett fegyver amelynek nem akad gazdája és amely megsebesített egy asszonyt

Temesvár, szept. 23.

Pop János paráci lókupec kocsi-val jött be Temesvárra a feleségéhez. A saroglyához két ló volt kötve, amelyet eladni hozott a vásárra. Azonban az eladásból nem lett semmi, mert nem akadt vevő. Ujra hazafelé vette útját. Mielőtt a várost elhagyta volna, betért a Hunyadi-úton levő Spitzer-féle kocsimába. A kocsit és a lovakat a fészkerbe állította, maga pedig a feleségével betért a söntésbe. Ott már együtt volt több lókupec, akikkel iddógált órákon keresztül. Közben a lókupecok valami miatt össze is veszttek. Dél felé Pop hazai gyekezett és előbb meg akarta etetni a lovat. Kiment az asszonnyal együtt a fészkerbe és a kocsit derekáról szénát vett le. Amint a széna között turkált, egyszerre csodálkozva látta, hogy onnan négy kés és egy revolver került elő. Fogalma sem volt róla, hogy ezek a fegyverek hogyan jutottak a szénájá-

ba. Kíváncsian babrált a revolverrel, amelyhez nem értett. A lőfegyver hirtelen nagy dördüléssel elsült és a következő pillanatban a felesége felsikoltott. A golyó ugyanis a jobb combjába hatolt bele. Azonnal hívták a mentőket, akik megállapították, hogy a seb nem veszélyes és bekötötték az asszonyt. A rendőrségen Rode Sándor rendőrigazgató hallgatta ki Pop Jánost és feleségét. Pop elmondta, hogy a négy kés és a revolver nem az ő tulajdona és azokat valaki azért rejtette a szénájába, hogy neki esetleg kellemetlenséget okozzon. Nem lehetetlen, hogy valaki a lókupecok közül, akikkel összeveszett, volt a tettes. A felesége is azt vallotta, hogy férjének semmilyen fegyvere nincsen és nem is tud olyannal banni. A rendőrség a fegyvereket lefoglalta és tovább folytatja a vizsgálatot annak a kiderítésére, hogy azokat kicsoda rejtette el Pop kocsiján.

Az ujaradi karambol a temesvári törvényszék előtt, amely kedden hirdeti ki ítéletét

Temesvár, szeptember 23.

Ujarad állomásán 1924 március negyedikén este az Aradról érkező temesvári személyvonat belefutott a negyedik vágányon álló tehervonatra. Az összeütközés következtében a vas-

utat hatszáz ezer lei károsodás érte. A karambol miatt eljárás indult meg úgy az ujaradi állomás szolgálatban levő személyzete, valamint a személyvonat és a tehervonat kísérői és mozdonyvezetői ellen is. A temesvári

ügyészség gondatlanság címén emelt vádat. A temesvári törvényszék többször tárgyalta már az ügyet és az tegnap újból a Farchescu dr.—Jeremia dr. tanács elé került. A vádlottak Jasu János ujaradi állomásfőnök, Fias János forgalmi tisztviselő, Pancotean Florea és Dodăanu Száva fékezők, Birsach Mihály és Ménesi István mozdonyvezetők, valamint Dewall Rudolf tehervonat kezelőfőnöke. A tegnapi megtartott tárgyalás során Jasu állomásfőnök hangsúlyozta, hogy a karambolért nem felelős, mert a forgalmi tisztviselő intézkedik. Fias ez esetben azt vallotta, hogy főnöke az ő intézkedéseivel ellentétes intézkedéseket tett és így eshetett meg, hogy a bejáratú szemáfor szabadon állott. Döntő vallomást a tehervonamozdonyvezetője és kezelőfőnöke tették, akik kijelentették, hogy közvetlenül a személyvonat érkezése előtt még tolattak azon a vágányon, amelyen a személyvonatnak be kellett volna futnia. Radulescu ügyész az összes vádlottak megbüntetését kéri, mert gondatlanságuk nyilvánvaló és könnyelműen játszottak az emberélettel is. Radulescu Viktor dr. védő rámutatott arra, hogy az állomásfőnöknek nincsen intézkedési joga és csupán a szolgálatot teljesítő tisztviselőt terheli a felelősség, ha a szemáfor szabad pályát jelzett akkor, amikor ott még a tehervonat dolgozott. A törvényszék nem hozott ítéletet, hanem döntését kedden délelőtt hirdeti ki. Érdekes az ügyben az, hogy a vasúti fegyelmi bíróság Fias forgalmi tisztviselő vétkességét állapította meg és ezért meg is büntette.

Felfeszítették

a község háza pénzszekrényét

Beeskerek, szeptember 22.

A jugoszláviai torontálmezei Rudolfsgrád községben az utóbbi időben a betörések egymást követik. Legutóbb még a templomba is betörték, ahonnan miseedényeket vittek el és a perselyeket is felfeszítették. Most pedig a község háza követek el vakmerő betörést. Behatoltak a jegyző irodájába és ott felfeszítették a Wertheim-szekrényt. Sikertől is a betörőknek a szekrény felső részét felfeszítették és az ott talált hatzernyoleszáz dinárt elvitték. Megkísérelték a pénzszekrény alsó részének kinyitását is, azonban a munkát félbehagyták, mert vagy megzavarták őket, vagy pedig belátták, hogy szerszámaikkal nem érnék célt. Az alsó rekeszben őrizték a község befolyt adóját, mintegy három százezer dinárt, amely szerencsére nem esett a betörőknek zsákmányul. A csendőrség megindította a nyomozást a vakmerő betörők kézrekerítésére.

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalikus sógyógyviz. Gyomorégést azonnal megszüntet.

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer. Mindenütt kapható.

Kutkezelőség: Brassó.

1723

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Tim.șoara Str. Vladimirescu 30

A Belváros közepén

modern

ötszobás lakás

november 1-ével kiadó.

Cím a kiadóhivatalban. 2768

Őszi kabátok

Utolsó ujdonságok:

Angol divatkabátok	1500.— lei
Angol kockás, szőrmével	2500.— "
Velur divat,	3500.— "
Ripsz divat	3700.— "

Jaszenszky

Temesvár-Gyárvaros, Kossuth-tér.

Három álcserkész

hamis irással végig akart vándorolni az országon, de Orsován lefogták őket és az a gyanu, hogy egyikük kém

Orsova, szeptember 23.

Két nap előtt Orsován feltűnt három cserkészruhába öltözött férfi, akik közül az egyik idősebb volt már, a másik kettő pedig alig tizennyolc-husz éves. A cserkészek megjelentek egyes helyeken és különböző igazolványokat mutattak fel, anyagi támogatást kérve tervük megvalósítására. Tervük az volt, hogy bejárják egész Romániát és abból tartják fenn magukat, amit különböző városokban, falvakban gyűjtenek. A három emberrel együtt S i m u M. N. orsovai rendőrgazdától, akinek gyanus volt az eset és bevittette őket a rendőrségre.

Kihallgatásuk a délutáni óráktól kezdve egészen éjjelig tartott és szenzációs eredményre vezetett.

A legidősebb cserkész azt mondta, hogy H u d i n i Károlynak hívják, tartalékos román főhadnagy, két társa pedig F á b i á n Illés és B a n u P. Voicu giurgiui fiatal emberek. Mindhármuknál a giurgiui cserkész századól kiállított igazolványokat találtak és valamelyik miniszterium iratát is mutatták, amelyben felkérik a hatóságokat, hogy a három cserkészt utjukban támogassa. Simu nem adott hirtelt az igazolványnak,

vallatóra fogta őket, ekkor kiderült, hogy igazoló irataikból és előadásukból mindössze annyi igaz, hogy valódi nevüket mondták be.

Amíg a kihallgatás tartott, telefonbeszéd érkezett a turnszeverini rendőrségtől, hogy az egyik ottani szállóban két napon keresztül három cserkész lakott, étkezéseiket is ott végezték és a harmadik nap reggelén fizetés nélkül eltűntek. Kérték az orsovai rendőrséget, hogy amennyiben ott felbukkanának, tartóztassák le őket. Simu cserkészkérdéseinek hatása alatt megállapították, hogy Hudini tulajdonképpen lett alattvaló és a román hadsereghez semmi köze.

Hudini kénytelen volt bevallani, hogy két év előtt résztvett a bulgáriai macedon forradalmi mozgalmakban és ezért a bulgár hatóságok kiutasították.

Tulajdonképpen foglalkozása az elektrotechnika és evvel kereste kenyerét. Hány hétig Törökországban, ahová utazás után került. Innen azonban csakhamar visszazökött Bulgáriába, ahonnan a név alatt állítólag résztvett a talalyi földrengés alkalmával a károlyi ártalvány javára rendezett segélyakción. Félt a leleplezéstől, ezért Dobrudzsa felé menekült, majd Konstancába ment. Konstancában az ottani cserkészekről ellopott egy üres igazolványt, valamint a bélyegzőt és cserkészigazolványt állított ki a maga részére. Ezzel az igazolvánnyal kóborlásai közben eljutott Giurgiuba, ahol a cserkészotthonban barátságosan fogadták és felvették tagjaik közé. Itt ismerkedett meg F á b i á n Illéssel és B a n u P. Voicuval,

akik részére szintén állított ki hamisított cserkészigazolványokat és elhatározták, hogy ezek segítségével végigvándorolnak egész Románián.

Erős a gyanu, hogy Hudini Károly nemzetközi kém szervezet tagja és a cserkészuniformis csak arra szolgál, hogy elterelje róla a gyanút. Simu rendőrgazdától megállapította az, hogy F á b i á n és B a n u nem tudnak Hudini további titkos terveiről, azonban kiderült, hogy F á b i á n katonaszöke-

vény. Kihallgatásukról részletes jelentést vett föl, amelyet a bukaresti sziguranca vezérigazgatóságának küldött be. Hudinit és két társát erős rendőri fedezettel tegnap Turnszeverinbe küldötte azzal, hogy ottani bűnlajstromuk megállapítása után kísérik őket Bukarestbe a sziguranca vezérigazgatóságához. Simu rendőrgazdától megállapította az, hogy F á b i á n és B a n u nem tudnak Hudini további titkos terveiről, azonban kiderült, hogy F á b i á n katonaszöke-

Fedák Sári házassága

a szenzáció erejével hat, mert vőlegénye állítólag Villányi báró

Budapest, szept. 22.

Napok óta a sajtó tele van Fedák Sári tervezett férjhezmenésének hírével. A táviratok arról számolnak be, hogy a nagyszerű primadonna egy előkelő párisi urhoz készül nőül menni. A mai hiradások már tudni vélik a vőlegény nevét is, aki állítólag senki más, mint Villányi Frigyes báró, volt bukaresti és prágai, jelenleg pedig párisi magyar követ. Az esküvő, hir szerint, karácsonykor lenne.

Egy újságíró megkérdezte a Budapestre visszatért Fedák Sarit a hírek valódsága felől és igen rejtélyes választ kapott. Fedák ugyanis kijelentette, hogy eddig életében egyetlen egyszer ment férjhez és azon is tizen-négy esztendőig gondolkodott, utóbb azonban belátta, hogy ez a gondolkodási idő is rövidnek bizonyult. Tehát — fejezte be mosolyogva szavait a primadonna — még van időm a második házasságom fölött gondolkodni.

Éjjeli gyilkosság

a gyárvárosi szőlőkben, amelynek egy fiatal kereskedősegéd az áldozata

Temesvár, szept. 23.

Péntekről szombatra virradó éjszaka, úgy éjjelután egy óra tájban, a gyárvárosi szőlőkben gyilkosság történt. Az áldozat W e b e r József huszonhat esztendő, kereskedősegéd. Weber József, akinek apja Weber János gyárvárosi bérkocsitulajdonos, tizennégy hónap előtt vette nőül R o ó s z Arankát, Róosz Péter gyárvárosi asztalosmester leányát. A fiatalok a menyecske szülőinél laktak a gyárvárosi szőlőkben levő Csurgay-utca 1. szám alatt. Házuk mellett gyümölcsös és szőlőkert volt, amelyet maguk műveltek.

Az utóbbi hetekben sok bosszúságuk volt amiatt, hogy éjjelenként ismeretlen tettesek rendszeresen dézsmálták a szőlőt.

Ennek úgy igyekeztek elejét venni, hogy éjjelenként többször körüljárták a szőlőt. Após és vő a péntekről szombatra való éjszaka is végezték ezt a eszösködést. Félegy lehetett, amikor

harmadszor indultak a szőlőben körutára. A háztól kiindulva egyikük jobbra, a másik pedig balra ment. Róosz Péter már utjának körülbejárta a felét elvégezte, amikor hirtelen lövés dördülése hangzott. Azonnal a lövés irányába szaladt és ott találta vejét a földön fekvő mozdulatlanul. Lehajolt Weber Józsefhez és rémülten tapasztalta, hogy az már halott. Azonnal a gyárvárosi rendőrkormányzóságra telefonáltak, ahonnan P o p e s e u Mihály rendőrgazdát és J a n e u komiszárus siettek a helyszínére. Minthogy a Róosz Péter szőlőjével szomszédságban van a hetedik pionirezrednek a kertje, ahol állandóan katonai őrség van, az esetről értesítették a térparancsnokságot is. A katonaság részéről S t e f a n i ezredes-térparancsnok C e u c e a n u ezredorvos és J a n e u törzsőrmester siettek a helyszínére.

A halott megvizsgálásakor megállapították, hogy a golyó, amely a szerencsétlen Weber Józsefet ta-

lálta, teljesen összeroncsolta annak mellét.

A golyó, amely azonnali halált okozott, katonai fegyverből származik. A térparancsnok súlyos gyanúkok alapján elrendelte a pionirőrség őrizetbevételét. Weber József hulláját elszállították a gyárvárosi temetőbe, ahol boncolni fogják. A gyilkosság ügyében a katonaság részéről Stefani ezredes és E p u r e százados, királyi biztos, az ügyészség részéről R a d u l e s c u ügyész, a rendőrség részéről pedig Popescu Mihály rendőrgazdát vesznek részt a nyomozásban.

Az őrizetbe vett katonákat Stefani ezredes és Epure hadbiztos tegnap egész napon keresztül hallgatták ki. A kihallgatás során tisztázódott az ügy. C r a i Liviusz és S t o j a d i n Vladimir katonák, akik egyben kertészek is, elhatározták, hogy éjszaka szőlőt lopnak. Éppen a lopással voltak elfoglalva, amikor Weber József meglette őket. Crai akkor Stojadin biztatására fegyvert fogott Weberre és közvetlen közelből lelőtte. Aztán elfutottak a helyszínéről, Mindkettőt le tartóztatták, a többi szabadon engedték.

Hetven óceánjáró

megrekedt a sztrájk miatt

London, szeptember 22.

Tegnap az összes ausztráliai kikötőmunkások sztrájkot kezdtek. A sztrájk valószínűleg bérkövetelések miatt tört ki. Tegnap óta egész Ausztráliából egyetlen hajó nem indult el. A sztrájk nagy kihatással lehet gazdaságilag az egész világrészre. A kikötőkben szinte elképzelhetetlen tömegekben torlódott fel élelmiszer, gyümölcs és főleg pamut. A sztrájk következtében a pamutlőzsdét tegnap bezárták. Óriási ár-esésektől tartanak. Sydney kikötőben jelenleg hetven óceánjáró vesztgel. A kormány minden lehetőt megtett a sztrájk letörésére, azonban ez a kísérlete csak újabb véres zavargásokhoz vezetett. A munkanélküliekből ugyanis is pótmunkásapatokat szervezett, akikkel el akarta végeztetni a sztrájkoló kikötőmunkások munkáját. Alig láttak ezek munkához, amikor megjelentek a felfegyverzett sztrájkolók. A két tábor között véres összeütközés támadt, amelynek során mindkét részen sok sebesülés történt.

Zsák

Zsineg

Kárpitos kellékek

Singer Henrik, Gyárváros, Fő-utca.
Telefon: 13-25. 1153

Van Önnek
elhasznált égője?

Mérsékelt ráfizetéssel — bármily nagyságban — becseréljük új lámpákra!

„NORIS” Societate de Electricitate

I. Str. Gen. Praporgescu 5. Szt.
György-tér, Kossak fényképész
mellett. 2794

Gyermekkoscsik

Sportkoscsik, babakocsik, Hollanderek és kerékpárok minden kivitelben

Kanizsai Péter, Holló-u. 45. Saját gyár

Őszi ujdonságok!

Nagy választékban érkeztek.

Szövetek: Női kosztüm, ruha és kabátokra.

Férfi szövetek: öltönyök, raglán, télikabát és diák egyenruhákra.

Selyemruhák, vásznak, damasztok és sok más áru finom minőségben és versenyen kívüli olcsó árban.

Klein Ferenc

divaturuháza

Temesvár-Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 13. sz.
Telefon: 18-91.

Hírek

Háromszáz font

az a kerek kétszáznegyvenezer lei és ennyit fizetett valamelyik dúsgazdag amerikai egy telefonbeszélgetésért. A beszélgetés Newyork és London között folyt le és kilencvenöt percig tartott. Bámulatos a technika csodája, hogy a két világáros között tengeren keresztül beszélhetett egy boldog yenki, de még nagyobb jelentőségű az, hogy kilencvenöt percig beszélhetett. Megvaló-
lom, őszintén irigyeltem a derék amerikai, hogy a pénzéért kibeszélhette magát és szilárd a meggyőződése, hogy diskurzus közben nem zavarta egy bájos női hang:

— Terminati.

Igen erről a telefonbeszélgetésről jut eszembe, hogy tegnap valamelyik Temesvárhoz szomszéd városkával beszélgettem. Mondjuk ötven kilométeres távon. Nem is kábel, egészen közönséges póznára erősített telefondróton. És alig tapasztaltam fülemhez a kagylót, amikor már megszólalt a központ:

— Terminati.

És ez a terminati kísért három perces beszélgetésem egész vonalán végig. Elképzelhetik, hogy mennyit beszélgethettem. Több volt benne a terminati, mint az én telefondiskurzusom. Pedig a telefonomnak megfelelő öregebb biztosítékai vannak a postán, és mégis. És mégsem. Mondjuk, mi lenne, ha egyszer nekem is egy kilencvenöt perces telefonbeszélgetésem adódna. Elképzelem: semmi. Lehetetlennek tartom.

A háromszáz fonton kívül ezért is irigyeltem a derék amerikai.

g-d.

— Pacha püspök Orsován. Pacha Ágost püspök tegnap délután Willjung M. püspöki titkár kíséretében bérmentő Somicáról Orsovára érkezett. A püspököt a katolikus hitközség és a hatóságok képviselői ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Pacha püspök ma délelőtti osztja ki a bérmentő szentségét, utána a különböző testületek küldöttségeit fogadja. Este a kaszinóban bankettet rendeznek a püspök tiszteletére.

— Hosszunap. Ma este kezdődik a legnagyobb zsidó ünnep, jomkippur, a hosszunap. Ezt a napot a zsidóság a templomban tölti és huszonnégy órán át böjtöl. Az összes temesvári zsinagógákban holnap, hétfőn délelőtti szertartás keretében hitszónoklatokat tartanak és a nap jelentőségét méltatják.

— Elkészült az új aranypénz. Bukarestből jelentik: Annak idején hírt adtunk arról, hogy a kormány Angliában aranypénzt veret. Az aranyérmek elkészültek és tegnap érkeztek meg Bukarestbe. Összesen tizenhét millió lei értékű pénzt verettek. Husz, huszonöt, ötven és száz leies aranypénz készül. A pénzveréshez kizárólag román aranyat használtak. Az aranypénzt nem adják át a forgalomnak, mert attól tartanak, hogy üzérkedésre használják fel. Csak a közéleti előke-
lőségek és a gyűjtők kapnak egy kollektívát az új pénzből. Az aranyérmek egyrésze még Ferdinánd király képét viseli, a másik része pedig az elhunyt király és Mária Terézia királyné képével van díszítve.

* Dr. Süsz Andor ügyvédi irodáját áthelyezte a Lloyd-palotába, II. em., ajtó 1. alá. Telefon: 21-94.

Jelentkezett a halott gyárvárosi fiu, akiről azt írták, hogy anyja megölte és elásta

Temesvár, szeptember 23.

Két hét előtt nagy szenzációja volt az egyik temesvári német újságnak. Azt írta, hogy özvegy Kartye Györgyné gyárvárosi iszákos, züllött asszony meggyilkolta és elásta tizenkét esztendő fiát, Kartye Istvánt. Tettét állítólag azért követte el, hogy a fiúnak az árvaszéknél levő pénzét megkaparintassa. Azóta a lap a történetet többször felfrissítette és mindig tudott valami újat tolni hozzá. A rendőrség is megindította a részeges anya ellen az eljárást, azonban nem tudott semmit sem rábizonyítani.

Tegnap délután a rendőrprefektúrán jelentkezett egy mezitlábás kisfiu és Gutu Athanasz rendőrigazgató után érdeklődött. Seran detektiv felvezette a rendőrigazgatóhoz, ahol a fiuban azonnal ráismertek az állítólag meggyilkolt Kartye Istvánra. A

rendőrigazgató jól ismerte a fiút, aki csavargásért már nem egyszer állott előtte. A fiu elmondotta, hat hét előtt elhatározta, hogy eltávozik az anyjától. A Széna-téri gyümölcs piacra megismerkedett Brandeu Péter szurduki gazdával, aki ott almát árult. Megkérdezte a gazdát, nem volna-e szüksége szolgára és amikor az igent mondott, elszegődött hozzá.

— És most miért jöttél vissza? — kérdezte a rendőrigazgató.

— Az igazság miatt, mert nem akarom, hogy az anyámat bezárják miattam, — felelte a kisfiu.

Arra a kérdésre, nem volna-e kedve visszatérni az anyjához, sirva mondta, hogy nem, mert az anyja naponta részeg, mindig veri és nem ad neki enni. A fiút visszaengedték gazdájához.

— Kétszáz tanonc új otthona. Resicán mozgalom indult meg, amelynek célja egy tanoncotthon létesítése. Vulpes István, a Bánsági és Erdélyi tanoncotthonok felügyelője, Resicán járt és érintkezésbe lépett a mozgalom kezdeményezőivel. A tanoncotthon létesítésére a felügyelő javaslatot tesz a miniszternek és reméli, hogy a kétszáz tanoncot befogadó otthon már a tavasszal megnyílhat.

Szenzáció! Csak hat napig látható:

Rin-Tin-Tin

e hó 25-től a

Royalkávéházban

— Elsülyedt amerikai tengeralattjáró. Newyorkból jelentik: Az S. 17, az Egyesült Államok legnagyobb tengeralattjárója, tegnap a Panama-csatornában eddig még ismeretlen okból elsülyedt. Eddigi hírek szerint a buvárhajó személyzete megmenekült.

— Fekete rendőrbrigád. Párisból jelentik: A párisi rendőrség úgynevezett afrikai brigádát létesített, amely kizárólag néger rendőrökből áll. Ennek feladata, hogy a Párisban lakó néger lakosságra felügyeljen.

* Bánáti Szanatorium Timisoara Strada Obodescu (Holló-utca) Nr. 2. felvesz sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, orthopédiai, bel-, gyermek-, ideg-, bőr- és neml-, szem, fül, orr- és gégebetegeket. Röntgen, diathermia, elektroterapia. Első, második és harmadik osztályú ellátás. Telefon: 23-46

„Asigurarea Poporului“

S. A. R. de Asigurări Generale : Általános Biztosító R.-T.
Részvénytőke 30,000.000 Lei

București, Strada Stravropoleos 5.

Telefon: 349/89

Telefon: 349/89

Az igazgatótanács:

Elnök: Ion Th. Florescu, volt miniszter, képviselő. Alelnök: Jean Niculescu, ügyvéd, birtokos

Tagok:
Chapus Jean, bankár, Páris
Dutulescu Gr., a „Tiparul“ igazgatója
St. Morarescu Adria, a társaság adminisztrátora
Codreanu Ion, ügyvéd, a társaság adminisztrátora
Niculescu Jean, ügyvéd, birtokos
Georgescu Col. C. a Marmorosch, Blank és társa bank ügyésze
Popescu A., a Banca Agricola igazgatója Alexandria
Slainiceanu Th. mérnök, adminisztrátor a Soc. Petrolifere „Vega“ és „Concordia“-nál
Tretinescu V., birtokos, volt szenátor

Felügyelőbizottság:

Cocoraescu D. L. Expert contabil. Jordanescu Gh., a Banca Funciara a Romaniei igazgatója, Negreanu Th., doktor juris, ügyvéd

Elfogad bármilyen biztosítást, u. m.: Élet-, tűz-, szállítmány-, baleset népies élet, kölcsönös biztosításokat, a legelőnyösebb és legmodernebb feltételekkel. Képviselek és ügynökök az egész országban! Keresünk agilis ügynököket!

— Villamoközlekedés átszállással. Értessük a t. közönséget, hogy a Buziási-úton végzendő átforgatások miatt folyó évi szeptember hó 24-től kezdődőleg — más intézkedésig — est 8 órán túl a Piata Traian—Turul cipőgyár közötti vonalrészén a forgalom átszállással lesz lebonyolítva. A 6-os vonalon a kocsik csak a Piata Lahovaritól a Turul cipőgyárig közlekednek.

Motorkerékpárosok vizsgálja. Felhívjuk a Glória motorkerékpár egyesület tagjait, hogy a rendőrprefektúra rendelete értelmében motorkerékpár vezetői vizsgát kell tenniük. Erre vonatkozó felvilágosítások minden délután 6-7 között Katsky elnöknel beszerezhetők. Glória elnöksége.

* Nikkeltárgyak, finom acélárak, emaille- és alumíniumkonyhaedények, kristálytárgyak leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

— Robbanás ötven halottal. Sanghaiból jelentik: Kuo-Min-Tang táborok vezérkara különvonaton Nankingba érkezett. A különvonat beérkezése alkalmával a pályaudvaron felrobant egy lőszerkocsi. A robbanás során ötvenen meghaltak, hetven házból álló házesoport rombadólt. A különvonat utasainak nem történt bajuk. Azt hiszik, hogy merényletről van szó.

Márka
ALBA
MOSÓDA
új és használt fehérnemű
le kiismeretes tisztítása.
Ragyogóan tiszta munka,
tükörfényes gallér
Belváros, Dóm-tér
(Raiffeisenhaus)
* * *
Telefon 444

Figyelem!

Kardos-telepre Kossuth-térről állandó omnibuszjárat éjfélig.

RADIUM

A világ legértékesebb és leghatásosabb gyógyszer!

Professor Dr. G. An'ip', Gh. A. Duna, Dr. Cociasu és Dr. V. Hankó hivatalos vegyvizsgálati bizonylata szerint tartalmaz az

Előpatáki-víz MATILD-VIZ
Szilárd-részek 4 2507 6.1205
Szénsav 1.6440 45.41
Radium 0.10% 0.62%

Tehát a MATILD gyógyszer legértékesebb a világon.

Raktárok:

Az ország minden városában! Rapható mindenütt!

Főlerakás:
Egyesült Szilárvyárak Pos-utca 16. Tel. 16-66.
Forráskezelő: 122

Fleischer György, Brassó.

Korutazás

A korom-mal befeketitettek!

Irta: Jean d'or

— A miniszter elbocsátotta az aradi gépüzemigazgatót. Aradról jelentik: Megirtuk, hogy K a u i m a u n K a m i l Arad városi gépüzemigazgató ellen különböző szabálytalanságok miatt eljárást indítottak. Az eljárás során az igazgató érdeklődési kifejezést emelt O l a r i u István városi főjegyző ellen, de azt a bizottság elvetette és az igazgatót fegyelmi elé utalta. Tegnap érdekes fordulat történt ebben az ügyben. A belügyminiszteriumtól távirat érkezett, amely Kaufmann Kamilt azonnal elbocsátotta állásából. Az intézkedés szerint harminc napon belül lakását is köteles átadni.

* Tényi Irén modern táncanfolyamát szeptember 24-én a Koronában és az Erzsébetvárosi (volt Novotny) féle tanteremben 25-én kezdi. Beiratások IV., Begabalsor 20b.

Szülők figyelmébe

Az iskolai időnyre!
Ingek, harisnyák, kötött és trikó-árúk stb. divatú cikkekben a legelőnyösebb beszerzési forrás 2323
Magazin Unió Áruház
Józsefváros, Whitehouse-palota.

— Szerencséről beszélhet. K a m p István móriföldi lakos az egyik temesvári bankban százhuszezer leit vett fel. A pénzt — csupa ezer leies bankjegyet — a tárcájába tette és a kabátja belső zsebébe tette. Minthogy azonban a duzzadt tárca nagyon kényelmetlen volt a belső zsebben, kivette belőle a pénzt és azt újságpapírral csavarva a nadrágja hátsó zsebébe tette. A pályaudvaron sokan tolongtak a jegypénztár körül és amikor Kampra került a sor és a kabátja zsebébe nyúlt a pénztárcáért, amelyben néhány száz leit tartott, észrevette, hogy valaki kilopta a tárcát a zsebéből. Kamp feljelentést tett a zsebtolvaj ellen, mert a tárcában okmányai is voltak. Másrészt azonban örül, hogy a százbuzer leit kivette a tárcából.

Megérkeztek

a legújabb őszi árúk u. m. Poulowerek, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, gallérok stb. legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, beszerezhetők. 2561

„Gentleman“ cégnél
Cetate, Strada Merzy No. 6. (Galgon-ház)

A Kinizsi Konstanfinápolyban. A Kinizsi szeptember huszonnegyedikén Törökországba indul el és az eddigi zervek szerint Konstantinápolyban és Smýrnában játszik. A csapat összetállítása a következő: Bulgakoff, Hock-sary, Steiner, Zelenák, Vogl, Ciolac, Tänzer, Chiroiu II, Wetzer, Dobay és Rafinszky. Ciolacot és Dobait a Banatutól szeretné kölcsön kapni a Kinizsi. Valószínű, hogy ezt a kérését a társaság teljesíti.

Most kezdődik a gyors-és gépirási tanfolyam
Bohn Mariska
1895 Gyárváros, Uri-utca 11.

B. Roth Olga
kozmetikus
(Szt. György-tér, Deutsches-Haus) specialis arcmassage, szénsavas pakkolással. Hajszálak és az összes szépség-hibák végleges eltávolítása. — Kiváló hatású kipróbált szépségápolószerek. Postai szétküldés. 2403

Tanuljon az Erzsébetvárosban a nyilvános jogu Babenné Ambrus Irén iskolában.
Tiroi-utca 78.
Román, német, magyar egységes gyorsírást, gépirást, helyesírást, levelezést, szépírást. Havonta új tanfolyam. Mérsékelt tandíj. 2462

Szent Steinach! — kiáltottam fel, amidőn a lapok azzal a lesújtó hírrel leptek meg, hogy hatvan éves volnék. Hát már mindennél kor-rupeió van? Előbb úgy végigfutott rajtam a hideg, hogy kor-csolyázni lehetett volna rajtam, azután meg üde arcomba szökött felkorbácsolt vérem, kor-allveres lettem és ak-kor elhatároztam, hogy az újságok által adott kor-pótlékot erélyesen visszautasítom.

Nem tudom, ki követte el elsőnek ezt a cor-pus deliktumot, de majd ki fogom — bocsássa meg e kemény kifejezést — puhatalni és az majd kárta-lanítani és némileg kor-talanítani fog.

Ha legalább nem olyan kiméletlenül, olyan egyszerre történt volna ez a kinyilvánosítás. Igaz, hogy ezen sóhajomnak ellene szól az egyszeri asz-szony precedense — aki kuttyájának a farkát részletekben vágatta le, hogy egyszerre ne fájjon olyan nagyon — de hát itt nem lehet a kutya farkával példálózni.

De különben tudja, hogy miként veszem ezt mindannyiunktól, akik ilyen szomorú eseményt ilyen kor-án és olyan örömmel regisztráltak?

Zokon!
Hát ez a korporáció cor-dialitása? Hiszen tudhatták, hogy ennyi év már kor-teher és a kor-kép, amelyet rólam mutattak, már kórkép, mert ha az ember ilyen kor-os, az már kóros tünet, mert e kor-ban már kor-hadtá kezd válni. Nem szabad tehát az ilyen dolgokat kor-eső alá venni!

A hír nőket is illet és főleg ezért kor-holom a hirnőköket. És egyáltalán. Kor-yphäus vagyok talán, hogy már koromat is cor-netbe fujva kurtólik város-sá?

A történelemben az ókor után jön a középkor. Nálam ez sajnos fordítva

— Korán kezdi. Simpetran Anna gyulafehérvári illetőségű husz esztendő eseléd három hét előtt a Zöldpázsit-utca 35. szám alatt lakó K o z o v i c s Edénéhez állott szolgálatba. Azóta a házban naponta fordultak elő kisebb-nagyobb lopások és hol kézpénz, hol pedig egyéb holmi tűnt el. Kozovics Edéné feljelentésére a rendőrség megindította a vizsgálatot és Simpetran Annát letartóztatta. A tolvaj eseléd beismerte lopásait és bevallotta, hogy három hét alatt ezerkétszáz leit kézpénzt és körülbelül tízezer leit értékű fehérneműt lopott el. A holmit meg is találták a lakásában. Simpetran Annát a rendőrség átadta az ügyészségnek.

van, mint a történelemben, s bár erőm már kissé meg — tört én elem — ember vagyok még ak-kor is, amidőn most a közép-kor-ból az ókor felé haladok. Miért kellett tehát ez a kor-jelzés. Kor-iratuk szerint abba a kor-szakba jönnék, amelyben már kor-lá tolt az ember cselekvőképessége, amikor már mint egy törött kor-só fekszik az élet kutjánál.

Ezt mindannyiunknak, mint kor-rekt embereknek kor-rigálniuk kell. Mert ha talán kor-ánzüllött is voltam, azért még nem vagyok abba a hébe-kor-ba, hogy tevékenységem annyira kor-látolva lenne, sőt kor-szellemem, még teljesen ép.

Ha nem is vagyok kor-hely, mindig azt a nézetet vallottam, hogy jobb ma egy kor-ty, mint holnap egy egész agg-kor és így inkább a kor-esma, mint a kor-ház a jelszavam (nem a kor-án szerinti!) és ma is ebben az in hoc signóban vicecelek. Eddig győztem is!

Az én korom körül tehát ne cor-reographálnak tojásokkal, ez elé kor-látót kell, hogy tegyek. Különbem mai korom csak átmeneti, mert a cor-dilleráját akarom még elérni!

Én rózsabokorban jöttem a világra és ezért könnyen is fűzhettem csokorba érveimet. Beszéljenek tehát bármit is, bárhogyan is löjjék felém minden oldalról a cor-neteket — nevetni fog — én még a cu-korban érzem magam, ez pedig egy édes tudat.

Valódi koromat, még elég jó-kor, nemcsak hivatalosan, hanem más uton is, ak-kor! ami-kor, kor-szakértőkkel fogom megállapíttatni és törekedni fogok azt kor-onatanukkal hitelesíteni.

Addig azonban kérek kor-határki-igazítást, mert különben sajtópert indítok, hitelrontásért.
Cor-po di bacco!

— Regáti cukorgyár Temesvárott, Bukarestből jelentik: Néhány nap előtt az a hír terjedt el, hogy a Bukarest melletti Chitilán levő nagy cukorgyár Temesvárra akar átköltözni, mert a viszonyok itt kedvezőbbek. A valóság O p r e a János kamarai elnök kijelentése szerint az hogy a Giurgiuiban levő Danubiana nevű cukorgyár intézett Temesvár városához és a kereskedelmi és iparkamarához átirató, amelyben felvilágosítást kér, vajjon előnyös lenne, ha Giurgiu-ból székhelyét Temesvárra helyezi át. A terv előnyös, mert az újabb ipari vállalkozás újabb munkakalmat adna, a temesvári piacnak.

— A Déli Hirlap panaszkönyve. Sztancsófalváról hozta a szerkesztőségnek a posta az alábbi levelet: Te-kintetes szerkesztő ur! Sztancsófalván teljesen el vagyunk zárva a világtól. Messze esünk a vasutól és messze vagyunk a rendes postajáratától is. Ré-káson keresztül kapjuk a postát küldönccel. Azonban ez a posta nem rendszeres és nem pontos. Leveleket tíz-tizen négy napos késéssel kapunk. A sürgönyöknél megtörténik, hogy öt-hat napra érkeznek meg, ha egyáltalán megérkeznek. Most előfordul, hogy teljesen elkallódnak. Ugyanaz a sors éri számos levelünket is. Kérjük a tekintetes szerkesztőséget, hogy szíveskedjék a Déli Hirlapban felhívni erre a körülményre a postai igazgatóság figyelmét. Hátha talán segítenek a bajon.

Szövetujdonságok
és bélésaruk a legnagyobb választékban és a legolcsóbban kaphatók
Rabong & Schneider
Belváros, Szent György-tér, püspök-palota. Telefon 13—38.

— Vérbosszúból szíven szurta ellenfelét. Belgrádból jelentik: Basios Dzsafir és Sunyar Ali arnauta munkások, akik egy faluból valók, a bányaiügyi miniszterimban épülőfélben levő palotáján dolgoztak. Az éjjeleket más munkásokkal együtt az épület egyik félig kész emeleti termében töltötték. Pénteken éjszai a munkások óriási lármára riadtak föl. Basios és Sunyar késekkel állottak egymással szemben. Sunyar volt az ügyesebbik és úgy szurta Basiosot, hogy az halálra esve eszméletlenül a földre esett. A munkások lefegyverezték Sunyart és átadták a rendőrségnek. Azt vallotta, hogy Basios egyik rokona meggyilkolta hozzátartozóját és azért vérbosszúból megölte Basiosot. Különbem is — mondotta — tette nem volt gyilkosság, hanem párbaj és ellenfelének is kés volt a kezében.

* Zsuzsi Lloyd-sori hüfféjében ma a következő menü 50 lei: ragu leves, töltött káposzta, rántott csirke garnirunggal és salátával, puncs torta. Hét-főn: leves, burgonya főzelék feltéttel, sertés karaj rántva, almás pité. Abonánsok házon kívül is felvétetnek. Ebéd, vacsora 1800 leitől feljebb. Naponkint frissen csapolt „Record special sör.

MOZI

Belvárosi mozi:
Vasárnap (szeptember 23.)

Gyárvárosi mozi:
Hétfő, kedd és szerda (szept. 24. 25 és 26.)

Mehalaimozi:
Csütörtök (szeptember 27.)

Nevetés és vigság:
Ég a földön
Prod. U.F.A.
Hogy szórakozik a képviselő ur!
Grotesk vígjáték, komikus helyzetekkel.
A főszerepekben:
Reinhold Schünzel, Charlotte Ander
Monopol: Matador-Film, Braşov.

Teljesen ingyen sorsoljuk ki
a kirakatunkban látható
30.000 lei értékű 9 lámpás
TEFAG rádiókészüléket,
mely keretantennával, vagy magas antennával Európa összes állomásait hangosan beszélőben, míg Amerikát fehallgatásban hozza.

A sorsolásban minden vevőnk részt vesz, ki 1928 szeptember 20-ikától 1928 dec. 31-ig 500 (ötszáz) lei értékben vásárol, a mikor is minden 500 lei kézpénzfizetés a kalmával egy számmal ellátott, elismervényt kap. Ezen számok közül kir. közjegyző jelenlétében 1929. évi január hó 3-án húzzuk ki a nyerőt. Az áraink a rendes napi árak maradnak, mindennemű felár nélkül.

A sorsolásban azon vevő is résztvesz, aki az 500 leies tételt több részletben vásárolja.
Huzás eredménye 1929. jan. 5-iki lapban közzétéve. 3029

ELECTRICA Lloyd-sor.

Pénzes Artur:

Gyónik a falu

Nem szeretek vitába kezdeni azokkal, akik azt állítják, hogy Ady költészetét nem lehet és nem szabad követni és, hogy az a lírikus, aki Ady Endre utjain halad, nem önálló, nem egész, ha gondolatai még olyan nagyszerűek is. Ezt a tételt így elfogadni nem szabad. Ady iskolát teremtett és minden iskolának kezdve a reneszánsz festészetétől megvoltak és megmaradnak a követői. Mindezek abból az alkalmából írójának, hogy Pénzes Artur legújabb verseskötete fekszik előttem. Amikor erről a kötetéről társaságban beszélgettünk, valaki rávágta:

— Adysta.

Ebben az egy szóban sok minden volt, leginkább azonban azt akarta kifejezni, hogy nem önálló. Töprengései, lelki szédülései, fájdalmai, vergődései, vonaglásai és reményei kalodájában Pénzes Artur nem lehet önálló, Adystának kell lenni. Erdélyben magyar költőnek lenni és az elismeréshez jutni, minden költői sorsnál rosszabb. Ahány tüske és bogács van, az mind utjába kerül. Gyónik a falu, Pénzes Artur legújabb verseskötetének a címe. Találunk benne verseket, amelyeknek hangja a nagy Sors költőjére emlékeztet, de van ennek a verseskötetnek egy halhatatlan érdeme, amelyet hivatásos erdélyi kritikaink nem vettek észre, vagy nem akartak észrevenni. Érdeme az, hogy ez a gyenge tüdejű, lángolásokkal, látomásokkal teli költő nem énekl meg a szerelmét, nem jajong a ma buskomorságán és nem önt világmegváltó eszméket a lírájába. Pénzes Artur visszamenekül oda, ahonnan minden minden líra, minden jószág, szépség, hit és fájdalom, a kis ültetvényből terebélyes fává magasodik: a paraszthoz. Pénzes Artur gyóntatja a falut. Ebből az ötven és egynéhány versből kisír a nosztalgia, a vágyódás és ott dörömböl a parasztnak, a természetnek dicsérése. Meleg, eredeti sorok, az élet éppen olyan örök és tiszta, mint a paraszt. Pénzes Artur versekben élénk hozza a falu életét, meggyóntatja. Mintha csak odaállítaná a városi ember elé, hogy lássa a hiúságát, gyengeségét és csak egy erős, szép és büszke van a világon: a paraszt. Minden erők és ösztönök kuforrása.

A költőt elfogja az az érzés, hogy nem hiába ültetett rimrendeket, érzi, hogy talán neki is aratnak már ebben a szomorú életben és optimista. És megírja:

Duzzadt kalászkokat: dalaim rendjét
Csak vágják, vágják vig arató lányok.
Mennyi a kereszt, mennyi a határ,
Ki csépel majd, ki öröl majd
Dalt arató dalos aratólányok?

Atvonul ezen a pár versen, amit Pénzes csokorba kötött egy szelid és kedves hangulat, az örök mindenség, a természet dicséréte. Mindegyiknél meglehetősen állani. Pénzes Artur verseinek szépségein kívül adóznunk kell a nyelvezetnek. Modern minden sora, minden szóösszetétele, nem erőszakolt.

Kicsendül friss ritmusából a falu élete. Pénzes erős, markáns lírai egyéniség. A fiatal lírikusok sorában máris tekintélyes helyet biztosított magának. Líráját áthatja egy borongós, fátyolozott őszi hangulat. A lemondás és reménytelenség zokszava:

A halott hajóst éjfelen partra veti
a csend.
És tikkasztó nászai színes gömbjeit
A hold millió foszlányra tépve,

Mint szívárvány — folyót, a vízbe csorgatja.

A költő önmagáról ír. A csalódásról, a keserüségről, a szappanbuborék-álmódoszárról. A saját sorsáról.

Egyetlen formai hibája a kötetnek, hogy versei javarészt dedikálta. A Gyónik a falu után Pénzes bizonyára olyan kötettel jelenik már meg, amely a magyar lírikusok legelejére viheti.

Grósz Dezső.

RÁDIÓ

Szeptember 23. (Vasárnap.) Budapest, 12 óra 15: Katonazenekar hangversenye. 5 óra: Szórakoztató zene. 7 óra: Átvitel az operaházról. 10 óra 10: Cigányzene. **Bécs, 11 óra:** A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 15: Szonáta-est. 10 óra: Részletek Stoltz legújabb operettjéből. **Berlin, 11 óra 30:** Tézene. 5 óra: Szórakoztató hangverseny. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. **Breslau, 12 óra:** Hegedűhangverseny. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Opera-est. **Brünn, 3 óra:** Hangversenyátvétel a kiállításból. 5 óra: Tézene. 6 óra: Énekhangverseny. 7 óra 30: Szimfonikus zenekar hangversenye. **Frankfurt, 12 óra:** Hangverseny. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Az amar kvartett hangversenye. 9 óra 30: Zongora-hangverseny. **Kattowitz, 5 óra:** Hangverseny lengyel szerzők műveiből. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. **Langenberg, 1 óra:** Déli hangverseny. 4 óra 30: Szórakoztató

zene. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra: Nótás est. **Nápoly, 10 óra:** Ünnepeles mise. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 50: Operaest. **Stuttgart, 12 óra:** Sétahangverseny. 3 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Tarka-est.

Hétfő, (Szeptember 24.) Budapest, 12 óra: Harangszó az egyetemi templomból, ezt követőleg kamarazene. 5 óra 40: Cigányzene. 8 óra 40: Magyar Zenebarátok Társaságának hangversenye. **Bécs, 11 óra:** Délelőtti zene. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 5: Énekhangverseny. 8 óra 30: A bécsi filharmonikusok hangversenye Schalk Ferenc vezetése mellett. **Breslau, 4 óra 30:** Hangverseny. 8 óra 15: Flóta-hangverseny. **Berlin, 5 óra:** Szórakoztató zene. 9 óra 15: Zongora-trió. 9 óra 30: Opera-est. **Brünn, 11 óra:** Délelőtti hangverseny. 5 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 10: Dolly operett közvetítése. **Kattowitz, 6 óra:** Népies hangverseny. 8 óra 30: A varsói filharmonikusok hangversenyének közvetítése. **Langenberg, 1 óra 5:** Déli

hangverseny. 5 óra 45: Szórakoztató zene. 7 óra: Az Aida opera közvetítése a kölni operából. **München, 12 óra 55:** Gramofonhangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra 5: Szimfonikus zenekar hangversenye. **Nápoly, 10 óra 50:** Poliutto, Donizetti operájának átvitele. **Prága, 12 óra 5:** Déli hangverseny. 5 óra: Katonazenekar hangversenye. **Stuttgart, 12 óra 30:** Gramofonhangverseny. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra: Pillangókisasszony opera közvetítése a frankfurti operaházról.

Kedd, (Szeptember 25.) Budapest, 12 óra: Harangszó az egyetemi templomból, ezt követőleg gramofonhangverseny. 5 óra 40: Citerahangverseny. **Bécs, 11 óra:** Délelőtti hangverseny. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 5: Steiner Ferenc kamaranékes hangversenye. 8 óra 35: Szóló és énekari hangverseny. **Berlin, 5 óra:** Szórakoztató zene. 9 óra 15: Zongora-trió hangversenye. **Breslau, 4 óra 30:** Szórakoztató zene. 8 óra 30: Mrazek Gusztáv szerzői estje. **Brünn, 11 óra:** Délelőtti hangverseny. 5 óra: Délutáni hangverseny. 6 óra 55: Átvitel a prágai Nemzeti Színházban. **Frankfurt, 4 óra 35:** Operazene. 8 óra 15: Vadászdalok és marsok. **Langenberg, 1 óra 5:** Déli hangverseny. 8 óra: kedélyes-est. 8 óra 45: Szimfonikus zenekar hangversenye. **Leipzig, 12 óra:** Déli hangverseny. 4 óra 35: Hangverseny olasz szerzők operáiból. 8 óra 15: Fuvós zenekari hangverseny. 10 óra 30: Szóló és duett énekhangverseny. **Nápoly, 5 óra:** Hangverseny. 8 óra 50: Nagy szimfonikus hangverseny. **Prága, 12 óra 5:** Déli hangverseny. 4 óra 30: A cseh filharmonikusok nagy hangversenye. **Stuttgart, 12 óra 30:** Gramofonhangverseny. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra: Nagy hangverseny.

Sport

Első osztályú csapatok bajnoki mérkőzése. A ma eldöntésre kerülő bajnoki mérkőzések során két csapat kivételével az összes első osztályú csapatok starthoz állnak, Vasárnap délután fél tizenegy órai kezdettel kerül eldöntésre a legérdekesebb bajnoki mérkőzés. A Zs. S. E.—Kadima mérkőzés. A Zs. S. E. meglepetésszerűleg eldöntetlenül játszott a TAC-al és biznak mai győzelmében. A TAC—TMTE délután félhárom órai kezdettel játszik a TMTE-pályán. A mérkőzés izgalmasnak ígérkezik. Ezt követőleg kerül eldöntésre a nap egyik legizgalmasabb és döntő jellegű mérkőzése a Kinizsi—Banatul összecsapása. A mai erőviszonyok mellett a két csapat között csak núanszbeli differencia van, amely a Kinizsi javára esik. Végül a kisodai pályán mérkőzik a resicai U. D. R.—Fratelia. A mérkőzés sorsa nem lehet kétséges, a két pontot a resicai csapat viszi hazá. A második osztályban Hertha—Unio (Zombolya), Freidorf—Tricolor, Patria—Fortuna, Haiduc—R. M. S. mérkőzések kerülnek eldöntésre. Bukarestben ma Románia—Lengyelország katonai válogatottjai mérkőznek. A román csapat zömét temesvári játékosok képezik és győzelme valószínű.

Megfiatalítja

arcát, ha őszülő haját „Amerikai hajfesték”-kel eredeti színűvé változtatja. Nem piszkít! Nem kopik le! — Ára utasítással 60 lei. Mindenütt kapható. Főlerakat: CSÁSZÁR-patika, T.-Mureş, Timişoara. Gea-Krayer, Belváros, Kertész-gyógytár, Józsefváros.

Alkalmi vétel porcellánokban

Tisztelt detailvevőinket engrosárakban szolgáljuk ki

Étkező készletek	complett	Lei	1080-tól
teás	„	„	375-től
mocca	„	„	425-től

Aranyozott és dusan festett áruk.

Baruch. Üvegudvar, Városház-u. 4. Telefon 14—71.

Technica Agricolă

Vezető: **M. NEUMANN, Timişoara IV., Bonnáz-utca 20. szám.** Telefon 404.

Vezérképviselőt a mezőgazdasági gépek beszerzésére alakult „Sămănatoarea” részv. társ. és a Temes-torontálmegyei Földművelők Hitelintézetének mezőgazdasági géposztálya. Az összes kiváló márkájú mezőgazdasági gépek állandó lerakata Szenzációs olcsó árak és igen kedvező fizetési feltételek.

Legolcsóbban vásárolhat a józsefvárosi Szőnyeg és Linoleumáruházban

Nehéz minőségű futószőnyeget. . . . . Lei 45
Viaszkosvaszont asztalbevonásra mtr. . . . . „ 80
Perzsa mintájú Linoleumfutót . . . . . Lei 75
Gummikabátot . . . . . „ 650

Állandó nagy raktár: Ottománterítők, asztalterítők, függönyök, sportcikkek, játékok, gummi- és celluloid árukban.

Popper Gyula Timisoara, Bulev. Berthelot (Kossuth Lajos-utca) 5. Telefon 18—75.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Índenes szakácsnőt jó bizonyítványokkal azonnalra keresek. Cim a kiadóba. (2747)

Ígyes masamód leányokat és tanulóleányokat felvesszünk. Flora kalapüzlet, Józsefváros, Scudier tér 4.

Ól főző szakácsnőt, vagy bejáró szakácsnőt 1-ére keresek. Cim: Jenőherceg-utca 5, I. em. 5. (2797)

4 éves lányok zacskó ragasztásra felvétetnek. Jelentkezni hétfőn reggel fél nyolckor Helicon-nyomda, Lenau-tér. (2807)

Allást keres

Ígyes fiatal leány, ki perfekt ondulál, okt. 1-ére állást keres. Cimeket kér a kiadóba „Jó munkaerő” jeligére. (5690)

Intelligens, ügyes 14 éves egészséges leány gyermek mellé állást keres. Cimeket „Jolánka” jeligére a kiadóba kérek. (2777)

Adás-vétel

Így használt három férfiúhá közep-termetre eladó. Erzsébetv., Dózsa-utca 18, földszint 1. (2752)

Ígyes butorok, képek, ékszer, tükör, eladók. Arad. Nők otthona, Balasau. 1. szám. (2779)

Így jönnön épült ház, mely áll: két szoba, konyha, kamara és egy udvari lakásból. 120.000 leiert eladó. Petőfi-csárda, Pummer u. 88, bent a fatelepen. (2780)

Így jönnön épült ház eladó: az egyik áll két szoba-konyha, kamrából 220.000 lei, másik szoba konyha istállóból 120.000 lei, ugyanott két házhely két évi részletfizetésre eladó. Petőfi csárda, Pummer-u. 4. (2781)

Így jönnön épült családi házakat 400-800 telekkel csak Ujszentes 17. szám alatt vehet. (2713)

Így Benz-autó eladó, ugyanott két garage kiadó. Bővebbet Schlesiger, fűszer- és lisztüzlet. II. ker., Fő-u. 33/35. (2770)

Így ház eladó 250 kerettel, szőlővel 85.000 leiert. Ujkisoda, VIII. utca 56. szám. (2652)

Így adó új családi ház nagy kerttel Mehalában villamos közelében. Érdeklődni, Czekó, I. ker., Szerb-u. 6.

Így karban lévő gyermekágy matraccal együtt eladó. Cim a kiadóban.

Így használt jókarban levő sötétbarna zongorát megvételre keres Redl fogtechnikus, Orvova. (2803)

Lakás

Így anyós ur csinosan butorozott különbejáratu szobát keres, lehetőleg a Belvárosban. Cimeket a kiadóba kérek „Butorozott szoba” jeligére. (2717)

Így szoba-konyhás lakást azonnalra keresek. Cim: Traian, Buziási ut 10.

Így szobás, konyhás lakás Józsefvárosban új házban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (2798)

Így adó három szobás ház, konyha, kamra, száraz pince, nyárikonyha, istálló, nagy udvar és szép gyümölcsös kerttel Mehalában, Vár-sor 36. Értekezni Stefán vendéglősnél, Belváros, Jenőherceg u. 8. (2800)

Így különbejáratu butorozott utcai szoba, konyha, éléskamra kiadó. III. ker., Gát-sor 26. (2801)

Így Galádi ház Gyárvárosban vízvezetékekkel, villanyvilágítással, közel a villamoshoz nov. 1-ére kiadó. Cim: Józsefváros, Eötvös-u. 22. (2802)

Így szoba, konyha, éléskamra okt. 1-ére gyermektelen házaspárnak kiadó. Cim Rezső-u. 13, III. ker.

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: **Gábor Emil**

A cselekmény színhelye egy bányászati falu. A folyó végigkanyarog a falu közepén. Baloldalon egymástól meglehetősen távolságban levő házak vannak elszórva. A házak közül vannak olyanok, amelyek nagyságukkal és tisztaságukkal kiválnak. Ezekben lakik a helység intelligenciája. A falu alján a folyó jobb partján fekszik az uradalmi park és a park közepén ott áll a csinos kis kastély. Nem valami impozáns épület, de igen lakályos. Olyan kastély az, aminőt az urak kétháromszáz esztendő előtt építettek, a mikor még többet adtak a kényelemre, mint a cifraságra.

Alig kelt föl a nyári nap, amikor a folyó partján két férfi jelent meg, a öreg Vaszili és a fia, Joan. Halászatra készültek. A virágos réten keresztül gyalog jöttek arra a helyre, ahol esolnakjuk egy cölöphöz láncolva volt lakatolva. Miközben Joan elkészítette a halászati szerzőmokat, az öreg Vaszili észrevette, hogy a háló kereszttrudja eltörött.

— Egy jó erős hajlékony faág kellene. — szölt az öreg — de honnan szerzünk olyat?

— Én bizony nem megyek vissza a faluba, — felelte Joan — itt a parton pedig nincsen fa. De segíték magamon. Egyszerűen átevezek a parkhoz és ott vágek valamely fáról megfelelő ágat.

A park, amelyikről szó volt. Szednitzky Tádé gróf kastélyát övezte, a melyhez igen szép birtok tartozott.

Joan bele ugrott a esolnakba és néhány evező csapással a másik oldalon termett. Kilépett a partra és a zsebébe nyúlt bicskájáért, amelyre az ág levágáshoz szüksége volt, amikor rettenetes látvány tárult eléje. Átkiáltott az apjának:

— Apám, gyere át! Átrugom neked a esolnakot.

Ezzel nagyot rugott a esolnakon, a mely nyilegyenesen a másik partig futott. Az öreg hamarosan a tulsó parton volt és kiszállva a esolnakból, megkérdezte a fiát:

— No, mi az?

A fiu válasz helyett ujjal mutatott egy helyre.

A folyó partján, majdnem a vízben, egy asszony hullája feküdt. Arcal az iszap felé vclt fordulva, testét szürke selyemruha fődte, amely helyenkint össze volt tépve és igen sok véres folt borította.

— Gyilkosság, — mondta remegő hangon Joan.

— Valószínű, hogy bűntény történt, — jegyezte meg az öreg Vaszili. — De vajjon kicsoda ez a nő? Csaknem talán a kegyelmes grófnő?

— Hát hiszen mindjárt megláthatjuk, hogy kicsoda, — mondotta Joan

Két egymásba nyíló sé teljesen különbejáratu szépen butorozott szoba 1-2 ur részére kiadó. Cim Zsuzsinál, Lloyd-sor. (2806)

Különféle

Teljes ellátást kaphat 1-2 fiu zsidó családnál. Gondos felügyelet, közel a zsidó liceumhoz. Cim Engel, Erzsébetváros, Hungária-ut 3. sz., I. em., 7. ajtó. (2696)

Volt tanítónő iskolásgyermeket teljes ellátásra elfogad. Felvilágosítást ad a házmesterné, II. ker., Fő-utca 18. (2753)

— csak meg kell forditanunk a hullát.

— Elment az eszed? Nem tudod, hogy egy hullához nem szabad nyulni, mielőtt a biró meg nem vizsgálja?

— Akkor hát szóljunk a birónak

— Nem tanácsolom azt sem. Még gyanuba keveredhetnének. Vagy legalább is kérdőre vonnának, hogy mit kerestünk az urasági parkban.

— Nem fogjuk bevallani, hogy a parkban jártunk, ellenben azt mondjuk majd, hogy esolnakunkkal eveztünk a folyón lefelé és ugy pillantottuk meg a hullát.

Az öreg halász nem ellenkezett többé, csak annyit mormolt a szakállába, hogy a dologból még könnyen baj lehet.

Elindultak Kemény János biró lakása felé. Kemény János azelőtt nagykereskedő volt a városban és a mikor néhány esztendő előtt meglehetősen vagyonnal nyugalomba vonult, hazajött szülőfalujába. Csakhamar megválasztották birónak és erre a hivatalára, bár sok gonddal és vesződéssel járt, büszke volt.

Nem nagyon volt inyére a birónak, hogy olyan korán reggel háborgatják, azonban, amikor meghallotta az öreg Vaszili szavait, azonnal érdeklődéssel hallgatta.

— Domnule, — mondta a halász — gyilkosság történt a kastélyban.

— Mit mondasz?

Az öreg Vaszili elmondta, erről hogy fiával a folyón evezett és egyszerre csak egy hullát pillantottak meg a grófi parkban.

— Talán nem is volt hulla, amit láttatok? Hátha tévedtetek?

— Nem, nem tévedtünk, egészen világosan láttuk, hogy a parton, egészen a víz mellett női hulla fekszik.

A biróra megdöbbenően hatott a halásznak hiraadása. Szednitzky Tádé grófnak és feleségéhez régóta szoros barátság fűzte. Az asszonyt, akinek a gróf második férje volt, még lánykorából ismerte. A gróf különben, mielőtt egy év előtt feleségül vette, az ő lányának is udvarolt. Laurának és már arról beszéltek, hogy a gróf Kemény János veje lesz. Azonban a házasságból nem lett semmi, de azért a barátság mégsem bomlott föl köztük.

Azonnal kijelentette, hogy elmegy a gyilkosság helyszínére.

El is indult a két halással, de feltette magában, hogy utközben beszél a jegyzőért, Palner Istvánért.

Palner István körülbelül ötven esztendősen lehetett. Agglegény volt. Nagyon esendes, nyugodt természetű ember volt. Azt azonban mindenkinek el kellett ismerni róla, hogy igen éles esze van.

(Folyt. köv.)

Olcsó butorok készen és rendelésre minden kivitelben Novac Trajánál. II. Alsóárok-utca 20. Bozsák mellett. (2422)

Uhu-kvargli felülmulhatatlan! Izletes, pikáns, tápláló. Központi gyár: Wátz Ágoston tejjvállalata, Temesvár, Andrassy-ut 18. Telefon 15-90. (2696)

Tejgazdaság felállításához 20 tehénig, tőke erős társ kerestetik. Takarmány, istálló, személyzet van. Cimeket „Tejgazdaság” jeligére a kiadóba kérek. (2728)

Olcsó!

Elegáns!

Elegáns!

Olcsó!

Legújabb modellek.

ősz- és télikabátok, szőrmebundák, ruhák, kosztümök

Kossuth Lajos-u. 27.

30 évi fennállás

= 46 fiók =

Bizalommal

vásárolhat

Haas Lipót

legnagyobb

LINOLEUM

és szőnyeg különlegességi áruházában

Timisoara, I. Lloyd-sor

Szőnyeg leitől

jó minőségű futók métere..... **45.-**

ebédőszőnyegek, Smyrna minőség.. **850.-**

Karamani ottomántakarók..... **980.-**

Karamani aszalteritők **550.-**

Gummiköpenyek

nem partie áru legújabb facon, legjobb angol gummizás nem tömeg-áru..... **790.-**

gyapjából, legfinomabb kivitelben .. **1230.-**

Fiókok: Cluj, Oradea

Déli Hírlap

1928 SZEPTEMBER 24

LEGUJABB

IV. ÉVF. 223. SZAM

Érdekesen védekeznek a kommunista per vádlottai, akik közül többen panaszolják, hogy a nagyváradai rendőrségen súlyosan bántalmazták őket

Kolozsvár, szeptember 23.

A kommunistaper tegnapi tárgyalásán az elnök már gyorsabb mederben hallgatta ki a vádlottakat. A bíróságnak ugyanis az a szándéka, hogy a jövő héten már megkezdjék a tanúk kihallgatását. Tegnap folytatták a nagyváradai vádlottak kihallgatását, akik tudvalevőleg titkos újságot készítettek és akiket tetten értek. Megállapította a vizsgálat, hogy az újságot elsősorban Máté Ernő újságíró készítette és irányította. Őt hallgatta ki tegnap a bíróság elsőnek. Azzal vádolják, hogy mint újságíró összeköttetésben állott Tordaiával, Csizmadiával és a kommunista szervezet többi vezetőivel.

A lefoglalt és a bíróságnál levő hatalmas aktaesomónak majdnem legtöbb kéziratja tőle származik. Cikkei erős propagandaanyagot jelentenek.

Máté Ernő kihallgatása során terjedelmesen ismertette a kommunista eszméket és magát meggyőződéses kommunistának vallotta. Őszintén megmondja, hogy eszméiért minden akadályon keresztül tovább is küzdeni fog. Vallomása érdekes fordulatot vett azzal a vádponttal kapcsolatban, hogy ő a mai társadalmi rendet fel akarja forgatni.

— Mit értünk a mai társadalmi rend felforgatása alatt? — kérdezte. Miben látják a társadalom rendjét? A munkások nyomorában? A sok munkanélküliségben, a naponta megisméltendő csődökben, a tuberkulózis pusztításában?

Máté tiltakozott az ellen, hogy titkos külföldi szervezetekkel, vagy a vörös segélybizottsággal összeköttetést tartott volna fenn.

Ezután Szántó Dezső dr. kihallgatására került a sor, aki az alkalmaszított szövetségének tagja és a nagyváradai munkásszervezet kulturbizottságának elnöke. Szántó előadja, hogy a vád szerint kompromittáló kéziratokat és Moszkvából küldött leveleket koboztak el tőle. A leveleket nem ő

írta, azokért nem felelős és a levelek tartalma állambiztonsági szempontból sem esik kifogás alá. Ezzel szemben sokkal súlyosabb elbírálás alá esnek a kormány felhivatalosának, Independance Roumainének cikksorozata, amely a francia Humanité után Csicserin beszédeit ismerteti és az orosz külügyi népbiztos cikkeit is leköszölte, amelynek az volt a címe: Hare a petroleumért. Azzal is vádolnak — folytatta Szántó Dezső dr. — hogy Bécsben jártam tiltott úton, holott pedig szabályszerű utlevelet kaptam, amelyet éppen a nagyváradai rendőrprefektus, Putie Traján állított ki.

Amikor utamról visszatértem, a rendőrprefektus, mintha nem tudna semmiről, kikérdezett, hogy hol jártam és mit csináltam. Erre azt válaszoltam: Hiszen prefektus urnak tudnia kell, hogy hol voltam, ön adta ki nekem az utlevelet. Bécsben jártam, családi ügyvédi magán és újságírói ügyeket intéztem el. Többek között azt is mondtam a prefektusnak: Hiszen rendőrprefektus ur szintén volt külföldön, ahonnan nyolevan lóerős autóval és szerencsén sofforrefj tért vissza. Mit szólna most hozzá, ha valaki ezért kérdőre vonná prefektus urat.

Ezután hosszasan magyarázza Szántó Dezső dr., hogy miért indítottak elene sorozatos hajszát.

Azért, mert a nagyváradai községi választások alkalmával a munkások által támogatott lista győzött a liberális lista kisebbségben maradt.

Az egyik nyílt közgyűlésen szóváltotta a város gazdasági mulasztásait és huszonöt milliós panamáról rántotta le a leplet. A cenzura a leleplezésről szóló egyetlen cikket sem engedte át. Ettől a panama-leleplezéstől kezdve nemcsak őt, hanem az egész munkásszervezetet üldözés érte. Nála házkutatást tartottak, összes könyveit és írásait elvették és ő csodálkozik azon, hogy

a lefoglalást éppen Putie Traján rendőrprefektus vezette, aki a háború előtt elnöke volt a budapesti Gallilei-körnek.

Ártatlannak mondotta magát és kérte felmentését.

A hadbírósg most a vörös segélybizottság tagjait hallgatta ki. Ezek voltak Gembák Frigyes, Avramescu Dávid, Steinhart Hermann, Sándor László és Ghiba György. Ezeket már csoportosan hallgatta ki a tárgyalás elnöke. Gembák a nagyváradai segélybizottság pénztárnoka volt, aki utóbb megszűnt ez lenni. Amikor már nem volt pénztárnok, a letartóztatott munkások családtagjai állandóan hozzá fordultak segélyért és ez érlelte benne azt a gondolatot, hogy külön segélyakeit kezd. Összeköttetése az úgynevezett Rothe Hilfe-vel nem volt.

Elnök: De hiszen az ön által szervezett segélybizottságnak a nemzetközi forma szerinti alapszabályai vannak.

Gembák: Nekem nem voltak alapszabályaim, az alapszabály az én szívémben volt.

Gyűjtöttem ruhaneműt és pénzt és támogattam a politikai foglyokat, főleg azokat, akik Doftanából le-

veket küldtek, hogy rejtenezesen szenvednek.

Vallomása további során részletek mond el arról, hogy a nagyváradai rendőrségen brutálisan bántak vele.

Avramescu Dávid bukaresti nyomdász reámutatott a kommunisták helyzetére Romániában és utalt arra, hogy négy év alatt négyszáz munkásvezér sanyalódott börtönökben és sanyalult reá a segítségre. A nagyváradai rendőrségen őt is brutálisan megkínították és a bántalmazás sebhelyei még ma is láthatók.

Elnök: Ha brutalizáltak, akkor tegyen feljelentést az ügyészségen, itt a vádpontokról beszéljen.

Elmondotta ezután, hogy az Auroránál dolgozott és többször alkalma nyílt Michalacheval és az ellenzék tagjával beszélgetni.

Ha őt propaganda miatt el akarják zárni, — hangoztatta — akkor sokkal több joggal börtönbe lehetne juttatni az ellenzék vezetőit.

Végül a vörösségely ügyében Kleán Ödön, Laczó Jenő, Lázár Ödön, az aradi Baga János és Matheisz Péter kihallgatására került a sor. Valamennyien tagadták, hogy titkos szervezettekkel állottak volna összeköttetésben és, hogy kommunista propagandát fejtek volna ki.

Szintársulatok kedvezményes utazása. Bukarestből jelentik: A szépművészeti minisztérium eljárta a közlekedési minisztériumnál a szintársulatok utazása tekintetében. Ennek alapján a közlekedési minisztérium megengedte, hogy a szintársulatoknak egész személykocsikat boesásanak rendelkezésre. A két tengelyes személykocsinál a megfelelő távolságra tízenöt személy után, a három tengelyes kocsinál pedig harminc személy után kell harmadosztályú jegyet fizetni. Ez megkönnyítést jelent az igazgatóknak, mert egy-egy kocsiba átlag hatvan embert tudnak elhelyezni.

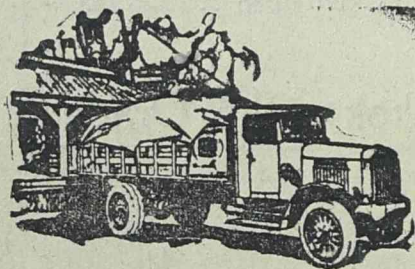
Botz Károly

szücsmester

Gyárváros, Andrassy-ut 16. sz. a.

a rom. kath. templommal szemben.

Készít a legújabb divat szerint szörmekabátokat elsőrendű anyagból. Javításokat és átalakításokat olcsón és pontosan eszközöl mérték után.

INTERNATIONAL

teherautók és traktorok a legmegbízhatóbbak, leggazdaságosabbak és legtartósabbak.

Vezérképviselő: KARNER EDE R.-T. TIMISOARA. Telefon: 8-90.

Felélés kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.